Pohorelský hlásnik 2011/12

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VII.; DECEMBER 2011; - ZADARMO -

Vinčujęm, vinčujęm
na toty nova svjatky,
že by my sa mohľi
lepšych ročkof dožyť:
S męnšymi hręchami,
s vjačom radosťom,
s Boskom milosťom,
na poľu urod,
va dvore prichof,
v chyžy zmęr,
ščasťa, zdravia,
hojna boskę požahnaňa.

Pochvalən Pan Ježiš Kristus!

Výročná členská schôdza ZO SZPB

V nedeľu 20.11.2011 sa v jedálni základnej školy uskutočnila Výročná členská schôdza Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, na ktorej sa prejednávali všetky oblasti činnosti a boli zhodnotené výsledky hospodárenia za rok 2011. Zároveň bol prejednaný plán práce, rozpočet a bol zvolený výbor a kontrolórka účtov. Na poste predsedu, podpredsedu i hospodárky boli potvrdení Ján Lakanda, Ján Šulej a Mária Nagyová a za tajomníka bol zvolený Jozef Maťúš. Rokovanie poctili svojou aktívnou prítomnosťou aj predseda Ústrednej rady SZPB Pavol Sečkár a tajomník Oblastného výboru SZPB Brezno Anton Pôbiš. Predseda ÚR SZPB na návrh Oblastného výboru SZPB Brezno odovzdal nášmu odchádzajúcemu tajomníkovi Jozefovi Polákovi pri príležitosti životného jubilea 75 tokov za dlhodobú činnosť vo zväze medailu M.R.Štefánika II. stupňa.

- J.Lakanda. -

Mikuláš aj tento rok zavítal na pohorelské námestie

V utorok 5. decembra podvečer zaplnené pohorelské námestie čakalo na príchod sv. Mikuláša. Namiesto neho sa však objavil vtieravý komerčný Santa Claus. Pokúšal sa všetkých presvedčiť, že on je ten pravý. Našťastie o chvíľu prišiel na koči na námestie aj Mikuláš so svojim sprievodom. No Santa Claus sa len tak ľahko nechcel zdať a odísť. Zavolali si preto na pomoc detektíva Monka a i s jeho pomocou sa deťom podarilo vypátrať rozdiely medzi sv.Mikulášom a Santa Clausom. Samotné deti rozhodli, že sv.Mikuláš je ten pravý a že on má ostať. Deti z Detského folklórneho súboru Mladosť pozdravili Mikuláša pásmom ľudových piesni. Potom Mikuláš spolu s anjelom i čertom všetky dobré deti za básničku či pesničku odmenili sladkosťami. A na záver ešte rozžali na námestí vianočný stromček.

PODUJATIA V POHORELEJ

DECEMBER

22.12. VIANOČNÝ BASKETBAL

basketbalový zápas deviatakov proti učiteľom
(ZŠsMŠ, Mgr.Šajša)

26.12. ŠACHOVÝ TURNAJ

vianočný turnaj v RAPID-šachu
(ŠK GINDURA , J.Kanoš)

28. 12. TURNAJ V MINIFUTBALE

halový žiakov ZŠ v minifutbale
(ZŠsMŠ, Mgr.Šajša)

JANUÁR

7.1. MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ V STOLNOM TENISE

stolnotenisový turnaj mužov a žien (i mládeže)
(*OZ OPORA, J.Pompura*)

21.1. VOLEJBALOVÝ TURNAJ „O PUTOVNÝ POHÁR STAROSTU"

19. ročník volejbalového turnaja obcí pri príležitosti 67. výročia oslobodenia obce Pohorelá
(*OZ OPORA, J.Pompura a VS GAD, P.Pletka*)

27.1. PIETNY AKT

pri pamätníku obetí oboch svetových vojen
pri príležitosti 67. výročia oslobodenia obce
(Obecný úrad a ZO SZPF, J.Lakanda)

Zmena autobusových cestovných poriadkov od 11.12.

Slovenská autobusová doprava Zvolen a.s. oznamuje, že od 11.12.2011 došlo k zmene CP autobusových liniek . K úpravám došlo aj na linkách 603 434 a 603 433 (Horehron). Cestujúci si môžu zmeny pozrieť aj na webovej stránke www.sadzv.sk.

Zmeny sú nasledovné:

Linka 603433 (Podbrezová-Telgárt)
sp23.-časový posun+3min
sp.92-časový posun +20 min
sp.6,95,66,99,18,51,72,54,107,53,73,33 –časová úprava po spoji
sp.1-čas posun +5 min čas úprava
sp.213 časový posun +10 min
sp.9 čas. posun –4 min ,úprava po spoji
sp.31 časová úprava, cez Braväcovo

Linka 603434 (Telgárt – Podbrezová)
sp.14 po Pohorelú OU (nie po Telgart)
sp.4-čas.posun +5 min
sp.19 -zrušený (odchádzal 18.00 z Telgártu po Pohorelú)
sp.128 do zn. "w" časová úprava
nový spoj18 v zn "c" po Vaľkovňu - časová úprava
sp.123 do zn. "w"
nový spoj 3 v zn. "c" z Valkovni
sp.85 časová úprava po spoji čas. údaj BR. Obaľovačka
sp.9 časová úprava od Šumiac OU
sp.1,105,126,101,106,110,123,15,23,17-časová úprava po spoji

Termíny zberu komunálneho odpadu

14.12.	28.12.	11.1.	25.1.

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred brány už deň vopred,** pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

13.-14. december	10.-11. január

Žiadame občanov, aby vykladali **len plné a zaviazané vrecia.** (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem)

Manželka je jednou z jeho múz

V auguste oslávil „Kristove roky". Pochádza z Pohorelej, ale od minulého roku žije a tvorí v Polomke. Je ženatý, má dvoch synov a dcéru. Od detstva má blízko k hudobnému a výtvarnému umeniu. Vyštudoval Konzervatórium J. L. Bellu v Banskej Bystrici. Istý čas pôsobil v Slovenskom národnom divadle v Bratislave a bol aj stálym členom operného zboru Štátnej opery v Banskej Bystrici. V súčasnosti sa venuje rezbárstvu. Snaží sa žiť naplno v zmysle „žiť a nechať žiť." Sochár a rezbár Martin Kalman.

Prečo ste sa rozhodli odísť z opery a založiť si živnosť ako umelecký rezbár?

- Bolo na to niekoľko dôvodov, no hlavnými príčinami boli zlé finančné podmienky a rodina. Keďže som do divadla dochádzal najprv z Pohorelej a neskôr z Brezna, takmer polovica z môjho platu išla na cestu a zvyšok nestačil ani na prenájom. Kým sme boli sami, ako-tak sme to zvládali, ale postupne sme sa rozrastali a bolo to čoraz ťažšie.

Čo pre vás znamená spev a čo práca s drevom? Súvisia spolu tieto dve činnosti?

- Už od malička som vždy spieval a sprevádza ma to až podnes. Nikdy predtým by som si nebol pomyslel, že vyštudujem operný spev. Stále ma k nemu ťahá, ale hovorím si, že ak mi je to súdené, tak spievať ešte budem. Ale ak to bude inak, dám všetku svoju dušu a pocity do dreva, aby mohlo - ak tu raz nebudem - rozprávať za mňa. Keby som si mal vysnívať ideál, som presvedčený o tom, že by som tieto dva umelecké smery vedel dokonale zladiť.

Kde hľadáte inšpiráciu?

- My, umelecky zasiahnutí ľudia, sme takisto ľudia z mäsa a kostí, na svet sa však pozeráme úplne inak ako ostatní. V podstate je to aj kvôli inšpirácii, pretože ak je človek všímavý, nájde inšpiráciu všade. Paradoxom je, že niekedy mám problém registrovať úplne bežné veci, ale ešteže mám po boku svoju manželku :). Vlastne ona je tiež jednou z mojich múz. Snáď ako väčšina umelcov, aj ja hľadám najviac inšpirácií v ženách a v prírode. Okrem toho mojou neoddeliteľnou súčasťou sú kone, pri ktorých som vyrastal a ktoré ma fascinujú svojou silou, krásou, oddanosťou a eleganciou. Niekedy potrebujem na nápad pokoj a samotu, inokedy mi niečo napadne uprostred mestského ruchu, ale väčšinou sa mi nápad ukáže, až keď sa pozriem na drevo.

V roku 2010 ste na podporu speváčky Kristíny vyrezali súsošie z topoľového klátu s názvom Horehronie, tento názov niesla aj pieseň, s ktorou postúpila do finále Eurosongu. Koho to bol nápad?

- V podstate môj, no nebyť jedného kamaráta a potom aj ostatných oslovených a nadšených ľudí, sám by som to všetko zorganizovať nezvládol. Robili sme to pre dobro veci a prakticky z vlastného vrecka. Išlo hlavne o úprimnú podporu Kristíny a vyslovenie vďaky, že práve náš región je takto ospievaný.

Ako dlho sa venujete rezbárčine a aké úspechy sa vám podarilo dosiahnuť?

- Už počas pôsobenia v SND a potom aj v ŠO v B. Bystrici som stružlikal, aby som sa trochu odpútal od reality. Keď som odišiel z divadla, povedal som si, že to skúsim naostro. Už štvrtý rok sa tomu venujem profesionálne. Za ten čas som mal štyri vernisáže, no ani jedna nebola na Slovensku. Prvá, aj keď menšia, bola v Londýne. Potom som vytvoril sériu diel, ktoré som vystavoval na zámku v Mělníku a v Plzni, kde to malo pekný úspech. Najväčšie prekvapenie bolo, keď som minulý rok dostal pozvánku na svetové Expo v čínskom Šanghaji. Tam som minulé leto osobne otváral svoju výstavu a jedno z mojich diel venovali ako oficiálny dar Slovenskej republiky mestu Šanghaj.

Popri umeleckej tvorbe sa venujete aj exhibičným vystúpeniam. Čo na nich prezentujete?

- Snažím sa prezentovať tzv. rezbárstvo ako ho nepoznáte, pretože u nás ľudia majú vžitú predstavu, že rezbárske remeslo je len o ľudovej tvorbe (bačovský riad, náboženské motívy a pod.) Ja sa snažím ukázať, že aj naše remeslo kráča s dobou a aj s takým nástrojom, ako je motorová píla, sa dá vyrezať niečo, čo má dušu. Som presvedčený o tom, že ak by ju poznali majstri pred sto rokmi, určite by si uľahčili prácu.

Neľutujete, že ste zanechali dráhu operného speváka?

- Hoci mám spev a divadlo vryté hlboko v srdci, neľutujem, že som ich zanechal. Vďaka rezbárstvu sa mi otvorili nové možnosti a spoznal som ľudí, ktorých by som nikdy nestretol, keby som zostal v divadle.

- Zdroj: Týždenník HOREHRONIE -

JESENNÝ ZLET KOSCOV

Už tretí v poradí bol jesenný zlet Slovenského koseckého spolku(SkoS-u). V sobotu 5.11.2011 sa v penzióne Hron zišli 22 zástupcovia Oravskej, Zemplínskej, Šarišskej, Abovskej, Turčianskej, Považskej, Hornonitrianskej a Horehronskej koseckej družiny. Hlavným bodom bolo hodnotenie Slovenskej koseckej ligy (SKL) a Slovenského pohára v kosení za rok 2011.

Napriek tomu, že už niekoľko rokov je SKL najpočetnejším koseckým súťažením v Európe, tohtoročná sezóna bola o dve ligové kolá bohatšia a spolu s troma exhibíciami a troma kurzami kosenia (Banská Bystrica, Malužiná, Maňa) rozsahom neprekonaná. Kosci vyjadrili spokojnosť aj s publicitou v masmédiach a uzhodli sa, že Ľubomír Fronko – televízny redaktor získa Cenu SkoS-u za tento rok. Reč čísiel je tiež neobvyklá: súťažilo 494 koscov z 58 dedín a miest Slovenska a Čiech a videlo ich štyritisíc osemsto päťdesiat divákov a Horehronci najazdili 5.354 km aj so zahraničnou cestou do Klatov.

Ďalším bodom osemhodinového rokovania bola tvorba predbežného kalendára na rok 2012, v ktorom sú už zahrnuté aj nové miesta na mape Koseckej cesty – Dráhovce a Nolčovo. Pozitívne je aj to, že dostali zelenú aj kosy dlhšie ako 90 cm. Účasť Slovincov na exhibícii v Piešťanoch nám pootvára dvierka k vstupu do európskej koseckej elity. O tom, ale aj mnoho ďalších vylepšeniach pravidiel bola reč, ktorá konečnú podobu dostane až na jarnom zlete. S prianím pokojného adventu a šťastlivých Sviatkov sa rozišli tvorcovia zelených stráni na Slovensku.

- Lukáš Janoška – staršina SKoSu -

Upozornenie občanom počas vianočných sviatkov

Blíži sa čas vianočných sviatkov, kedy obchody navštevujú nielen nakupujúci, ale aj tí, ktorí kradnú či už priamo v obchode, alebo okrádajú ľudí na ulici a ulice sa stávajú aj miestom lúpežných prepadnutí. Preto Vám poskytujeme niekoľko dobrých rád, ako sa chrániť:

- na odľahlé miesta choďte v sprievode niekoho známeho,
- po zotmení sa vyhýbajte rizikovým miestam: parkoviská, okolie pohostinstiev, diskotékové kluby, železničné stanice,
- nenoste so sebou väčšie sumy peňazí alebo drahé predmety,
- udržujte bezpečnú vzdialenosť od tmavých priestorov a vchodov do domov,
- ak to zníži Váš pocit ohrozenia, kúpte si ochranný sprej a noste ho pri sebe,
- aj v obchodoch buďte opatrní pri výbere a nákupe tovaru, nikdy nestrácajte kontrolu nad svojou taškou a vreckami.

Neuľahčujte prácu vreckárom!

- peniaze a kreditné karty si ukladajte vždy do vnútorných vreciek oblečenia a nie do zadných (napr. u nohavíc),
- ak sa dostanete do tlačenice na ulici, v obchode, alebo v autobuse, venujte pozornosť bezprostrednému okoliu a presvedčte sa, či máte svoje veci stále vo vrecku,
- tašku a peniaze nenoste na chrbte, kam nevidíte,
- venujte pozornosť aj kabelkám prehodeným cez rameno,
- svoju batožinu nikdy nespúšťajte z očí,
- ak ste majiteľom bankomatovej, či kreditnej karty, identifikačné číslo nikdy nemajte pri karte.

Dôveruj a preveruj

Väčšina ľudí, ktorí sa ocitnú za vašimi dverami majú dobré úmysly. To však neznamená, že môžete byť dôverčiví a neopatrní. Je stále dosť tých, ktorí Vás môžu pripraviť o majetok alebo Vám ublížiť a niektorí sa o to môžu pokúsiť aj vtedy, keď ste doma. **Nikdy neotvárajte** dvere svojho bytu, kým si nie ste úplne istý, že človeka za dverami poznáte. Ak vás niekto osloví menom, neznamená to ešte, že Vás pozná. Meno si mohol prečítať na menovke Vašich dverí alebo na poštovej schránke. Stáva sa, že si páchatelia lúpežných prepadnutí obstarávajú falošné preukazy a vymyslia si dôvod, aby ste im otvorili dvere (nevoľnosť, porucha kúrenia, kontrola telefónnej prípojky, odkaz, telegram a podobne). Nikdy takých ľudí nevpúšťajte do bytu (do domu), aj keby vyzerali dôveryhodne. Ak máte telefón, môžete si preveriť, či uvedený podnik k Vám takého človeka naozaj poslal. Pre takéto prípady je dobré si na zvláštny papier poznačiť telefónne čísla na políciu, hasičov, záchrannú službu a susedov. V prípade bezprostredného ohrozenia volajte o pomoc z okna. **Buďte opatrní**, ak chcete nadviazať kontakt s inými osobami prostredníctvom inzerátu (predaj, kúpa, zoznámenie, výmena bytu a pod.).

Ak sa už stanete obeťou trestnej činnosti, čo najrýchlejšie túto vec nahláste na polícii. **Je dôležité**, aby ste si zapamätali výzor páchateľa, jeho spoločníkov, zapísali si evidenčné číslo motorového vozidla, na ktorom sa pohybovali a toto uviesť pri podávaní oznámenia o trestnom čine na polícii. Práve tieto informácie môžu pomôcť polícii pri rýchlej identifikácii páchateľa.

- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR v Brezne -

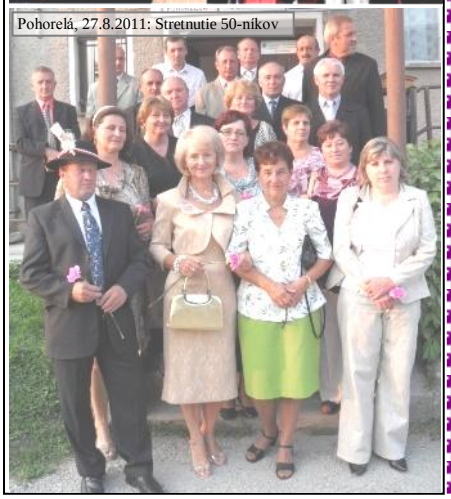
STRETNUTIA PO ROKOCH

Tak tomu bolo od nepamäti – patríte k tejto krajine a jej rodine. Od kolísky doma i vo svete vzdialenom driemala v nás hrdosť človečenstva – láska ku kraju, k rodisku otcov a dedov.

Pohorelá, 2.7.2011: Stretnutie 65-nikov

Pohorelá, 19.11.2011: Stretnutie 60-nikov

Pohorelá, 29.10.2011: Stretnutie 55-nikov

Pohorelá, 27.8.2011: Stretnutie 50-nikov

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

OSLÁVENCI

90 rokov

29.12. **Kristína Baksová**, Kpt.Nálepku 158

88 rokov

1.12. **Júlia Čupková**, Clementisova 730

84 rokov

2.12. **Mária Chromčová**, Za Vŕšok 236
4.12. **František Tlučák**, Clementisova 808

80 rokov

23.12. **Júlia Poláková**, Hviezdoslavova 62

75 rokov

12.12. **Milan Janoška**, Jánošíkova 453
24.12. **Júlia Adamová**, Jánošíkova 455

70 rokov

8.12. **Mária Ďuburová**, Jánošíkova 453
16.12. **Mária Chromčová**, Orlová 662

65 rokov

20.12. **Jozef Šajša**, Clementisova 774

60 rokov

11.12. **Anna Sedmáková**, Clementisova 816
16.12. **Mária Tereková**, Clementisova 735
24.12. **Eva Kubišová,** Poh.Maša 11
25.12. **Mária Putnoková**, Partizánska 528
27.12. **Mária Koprajdová**, Partizánska 554
27.12. **Jozef Siman**, Kpt.Nálepku 88

NOVORODENCI

9.11. **Jaroslav Zeman,** Kpt.Nálepku 295

ZOMRELÍ

Peter Návoy
Kpt.Nálepku 260
(* 3.12.1945 - ✞ 2.11.2011)

Mária Halajová, rod.Simanová
Kpt.Nálepku 285
(* 14.2.1951 - ✞ 21.11.2011)

Vladimír Bulla,
Pohorelská Maša 12
(* 24.6.1940- ✞ 28.11.2011)

Alexander Daxner,
Pohorelská Maša 8
(* 29.5.1933 - ✞ 28.11.2011)

2. novembra 2011 nás vo veku nedožitých 66 rokov navždy opustil pán Mgr. Peter Návoy

- obecný kronikár, nadšený amatérsky historik - bádateľ histórie Pohorelej i Horehronia, milovník prírody a práce s mládežou, dlhoročný pedagóg, zanietený športovec, glosátor, autor mnohých článkov najmä o histórii, no i súčasnosti našej obce a v neposlednom rade spoluzakladateľ a spolutvorca našich obecných novín. Vďaka Vám, pán učiteľ, za všetok Váš tvorivý život.

Záverečný zápis v obecnej kronike za rok 2010:

Možno trochu predčasne, ale s tým najlepším úmyslom dokončiť čo najskôr prácu, ktorá by mala byť, ako som už naznačil akýmsi završením mojej viac ako štvrťstoročnej úprimnej snahy každoročne zdokumentovať, ale zároveň aj priblížiť slnečné, niekedy aj tienisté, často prachom zabudnutia zapadnuté stránky našej regionálnej histórie. Určite sa to prejaví aj na väčšom objeme zápisu, v porovnaní s rokmi minulými, aj keď sa budem pri ručnom prepise snažiť byť čo najstručnejší. Vynechať to, čo by sa opakovalo, s odkazom na zdroje, v prípade väčšieho záujmu o problematiku. Aj obrazovú časť som sa pokúsil zatraktívniť, možno aj farebnými a aj novoobjavenými reprodukciami.

Chcel by som, aby aj pri tomto „poslednom" prezeraní, bolo cítiť, že som bol pohorelským kronikárom rád, že všetko to, čo som počas tých rokov robil, malo poslúžiť k vyváženiu tézy, s ktorou som sa nikdy nevedel stotožniť, a to: že žijem v mieste, kde sa nič nedeje. Som nesmierne šťastný, že nielen moje „objavy" ale aj dnešná informačná doba mi úplne potvrdili, že to nie je pravda .

Pohorelá je jeden, nesmiernou dynamikou nabitý organizmus, ktorý ak niekedy driemal, bolo to vinou systému alebo individuálnych zlyhaní jednotlivých, konkrétnych ľudí. Aj keď už „mimo hry", budem sa snažiť byť v kontakte, možno, ak mi náš Pán dopraje, aj nejakými prácami, týkajúcimi sa regionálnych záležitostí, lebo ťažko je odstrihnúť sa od toho, čo takmer štyri desiatky rokov vypĺňalo najlepšie roky môjho života. Pohorelá mi prirástla k srdcu a ja nepomýšľam niečo na tom zmeniť.

Drahí spoluobčania, lúči sa s Vami Váš dlhoročný kronikár *Mgr. Peter Návoy*

Pohorelá. 19.9.2011

Z obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

ZÁPIS Z ROKU 1935 – POČET DOMOV A OBYVATEĽSTVA: *Počet obyvateľov v roku 1800 bol 1840, v roku 1880 bol 2265.*

V roku 1900 mala obec s osadou 367 domov s 2736 obyvateľmi Slovákmi a s nepatrnou čiastkou Maďarov. Menšinu maďarskú tvorilo úradníctvo zamestnané u panstva Coburgského a bývali, aj to len niektorí, učitelia s notárom. V roku 1910 vzrástol počet domov na 445, kým počet obyvateľstva sa zmenšil na 2696 (vysťahovalstvo). V roku 1921 sa napočítalo 2765 obyvateľov. Počet domov z tohto roku som nemohol zistiť. Podľa stavu z roku 1930 počet domov včetne s osadou Mašou činil 518 + 40 =558. Tu zas chýba počet obyvateľov, nakoľko úvodná štatistika dosiaľ štatistickým úradom nebola vydaná.

NOČNÁ STRÁŽ: *Keď už večerný dedinský ruch ustal a ľudia po celodennej lopotnej práci uložili sa k zaslúženému odpočinku, nastupuje svoju službu nočný obecný strážnik s predom určenými strážnymi. Obecná nočná stráž pozostáva okrem strážnika z ôsmych občanov, ktorých strážnik ešte pred večerom upovedomil, že tejto noci spolu s ním budú bdieť nad poriadkom a kľudom dediny. Všetci ustavení dostavia sa ešte pred 9-tou hodinou večernou pred obecný dom . Tu ich nočný strážnik rozdelí do príslušných ulíc, kde v bdelosti musia sotrvať až do tretej hodiny raňajšej. Strážnik za nepohody a zimy zaodelý je do poniže kolien siahajúceho huneného kabátu, zvaného „surovica".*

Vždy však nosí na krku povesenú z rohu upravenú trúbu, ktorou odtrubuje nočné hodiny. Jakonáhle odbije na vežových hodinách, deviata hodina, uchopí trúbu a jedenkrát tiahle zatrúbi a potom spevavo odriekáva túto modlitbu: „Chváľ každý duch Hospodina i Ježiša jeho syna, už udrela deviata (desiata, jedenásta) hodina, oroduj za nás Panna Mária." Potom odtrúbi príslušnú hodinu. V tomto poriadku sa to opakuje o desiatej a jedenástej hodine. O 12.-ej hodine polnočnej po tiahlom odtrúbení pred zmienenou modlitbou ešte pridáva: „Chváľte duše Krista Pána od večera až do rána" a pokračuje: Chváľ každý duch Hospodina atď. Po polnoci hodiny už len hodiny odtrubuje bez modlitby. Po odtrúbení tretej hodiny vyjde na kostolnú vežu a zvoní. Tým sa jeho nočná služba končí, aby potom okolo deviatej hodiny hlásil neprístojnosti obecnému predstavenstvu, ktoré sa snáď za tú noc prihodily.

Každoročne od začiatku mája do konca októbra v soboty, nedele a sviatky majú hasičské stráže z miestneho dobrovoľného hasičského sboru protipožiarnu stráž.

Mať moja

Mať moja, mať moja /: mať moja:/
nešťastná hodina, ej, keď s´ ma porodila
/:Keď s´ ma porodila:/ pánom si ma dala
/:Páni si ma vzali:/ /:ej, sedím za mrežami/:
/:Prvý lístok píšem:/ /:tej svojej materi:/
/: Aby ma vymohla:/ /: lebo že zahyniem, ej:/
/:Druhý lístok píšem:/ /: svojemu otcovi:/
/:Aby ma vymohol:/ /:lebo že zahyniem:/
/:Tretí lístok píšem:/ /:tej mojej frajerky:/
/:Aby ma vymohla:/ /:lebo že zahyniem:/ ej
/:Milá list čítala:/ /:do mesta bežala:/ ej
/:Sedem metrov šnúry:/ /:odmerať si dala:/
/:Tu máš milý šnúru:/ /:pusť sa dolu z múru:/

(Slová piesne zapísal v Pohorej v roku 1955 Svetozár Stračina)

1941 – NÁVŠTEVA BÝVALÉHO CÁRA FERDINANDA V POHORELEJ: *Na deň Nanebovstúpenia Pána 22. mája okolo 4. hod. popoludní prišiel neočakávane na svojom aute Jeho Veličenstvo býv. cár bulharský Ferdinand na návštevu tunajšieho kostola a fary. Pretože návšteva nebola ohlásená , dôst. p. farára Kašaja nenašiel doma. So svojim autom vyšiel až pred bránu kostola, ale aj ten našiel už zavretý., Farníci, bývajúci v blízkosti kostola, povšimli si, že nejaké auto vyšlo strmým briežkom až ku kostolu, čo je vecou nezvyčajnou, lebo auta zastavujú abyčajne len pred farou a cestujúci tu z nich vystupujú. Zvedavosť privábila ľudí na cestu, kade sa auto vracalo. Išlo krokom, takže obyvatelia ľahko poznali svojho bývalého dobrodincu a úctive sa mu klaňali. Auto na dedine zastalo a J.V. cár potom obdaroval niekoľkých občanov peňažitými darmi.*

1951 – POPULAČNÉ HLADISKO: *V roku 1951 bolo celkom 70 narodených, z toho 1 z Pohorelskej Maše, z nich 8 zomrelo. Bolo 39 sobášov, zomrelo 48 ľudí, z nich 15 z Pohorelskej Maše.*

1971 – ŠKOLSTVO A KULTÚRA: *Základná deväťročná škola slovenského národného povstania ma naďalej 18 tried a jednu elokvovanú triedu v Pohorelskej Maši. Kádrové obsadenie školy sa nezmenilo. Funkciu riaditeľa školy vykonáva s. Patúš Bruno a funkciu zástupcu riaditeľa školy s. Matúš Juraj. Na škole vyučovali: Garecová Zuzana, Gerhatová Soňa, Chlebušová Ružena, Kemeniová Alica, Králiková Mária, Kršňáková Elena, Kubek Martin, Lojda Ladislav, Šulejová Mária, Matúšová Ľudmila, Mesarkinová Marta, Oberhauserová Mária, Schiller Jozef, Schillerová Helena, Šperková Ľubica, Tešlár Ján, Tešlárová Viera, Veštúrová Marta, Vojtková Zuzana, Frajtová Marta, Baksová Anna, Lysinová Anna. Ako vychovávateľky pôsobili Loceková Valéria a Šulejová Vlasta. Ako administratívna sila na škole pracuje Gandžalová Eva. Do dôchodku odišla 1. júla Oberhauserová Mária. Počet žiakov oproti minulému školskému roku klesol z 509 na 470.*

Škola má dve oddelenia školskej družiny, ktoré navštevujú žiaci zamestnaných rodičov a žiaci z obvodu.

Kultúrna činnosť školy bola dobrá. Žiaci a pionieri vystupovali s programami na predvolebných zhromaždeniach pri súťažiach medzi obcami a na slávnostiach. Bohatý a pestrý program pripravili a predniesli ako kultúrnu vložku na predstavovaní kandidátov Národného frontu na poslancov národných výborov a vyšších orgánov štátnej moci. Súbor Mladosť, ktorý po odbornej a umeleckej stránke vedie učiteľ s. Tešlár Ján bol v tomto roku najaktívnejší.

Športovú činnosť na škole ďalej rozvíja učiteľ telesnej výchovy Schiller Jozef. Svoju činnosť i v tomto roku zameriava najviac na ľahkú atletiku a lyžovanie. Zúčastňoval sa pretekov so žiakmi medzi školami z obvodu a pretekov v okresnom a krajskom meradle.

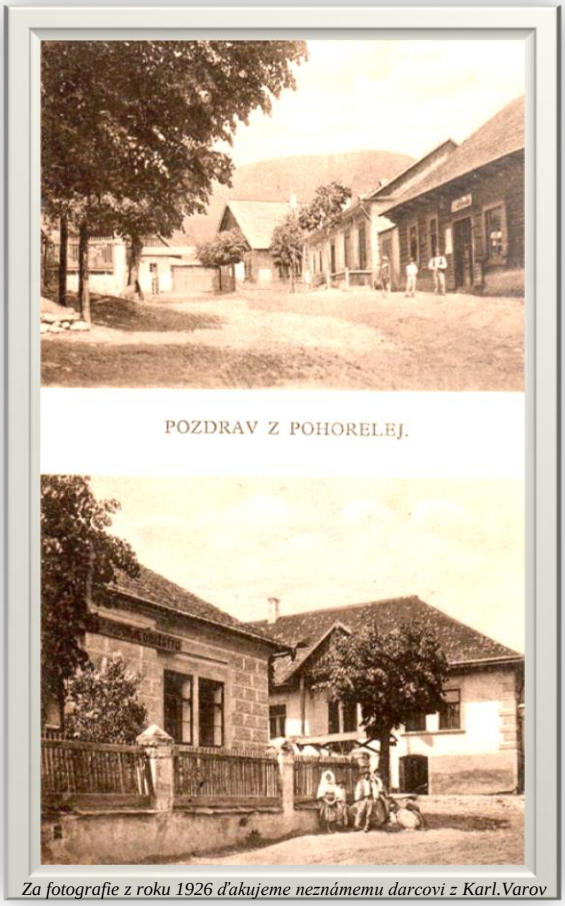
V školskej jedálni sa denne stravuje priemerne 230 – 260 žiakov a skoro všetci učitelia. Vedúcou je Baksová Mária a v kuchyni pracujú štyri kuchárky. Strava je hygienicky pripravovaná, kvalitná a chutná, kalorický zodpovedá biologickým potrebám žiakov. Na kultúrnosť stolovania sa i tohoto roku kládol veľký dôraz. Dohliada na to pedagogický dozor, ktorý vykonávajú učitelia a organizuje ho riaditeľstvo školy.

Riaditeľkou Materskej školy je Balohová Mária. Situácia v zaškoľovaní detí do predškolského veku do materskej školy je nepriaznivá. Kapacita školy nestačí uspokojiť záujem a potrebu rodičov. Do školy ani v tomto roku nemohli byť prijaté všetky deti.

V tomto roku občania odoberali 95 titulov a 897 exemplárov domácej tlače a 17 titulov v 103 exemplároch zahraničnej tlače.

SOCIÁLNE POMERY: *Cez rok sa v obci nevyskytli nijaké nákazlivé choroby. Občanov postihovali len bežné ochorenia. Zdravotnú starostlivosť a lekársku pomoc poskytujú v štyroch oddeleniach v Zdravotnom stredisku v Pohorelskej Maši. Obvodným lekárom je MUDr. Patráš Igor, zubnou lekárkou je MUDr. Kolaříková Veronika. Do ďalších dvoch oddelení detského a ženského chodili i v tomto roku ordinovať lekári z Okresného ústavu národneho zdravia v Brezne.*

I v tomto roku takmer 570 dôchodcov malo zabezpečené svoje príjmy. Na tento účel sa vyplatilo asi 4 750 000,- Kčs. Formou doplnkovej starostlivosti podávaním stravy vybraným dôchodcom sa poskytlo 80 000,- Kčs z dotácií Okresného národného výboru.

Za fotografie z roku 1926 ďakujeme neznámemu darcovi z Karl.Varov

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2011/12, ročník VII., - nepredajné -
vydáva Obecný úrad v Pohorelej; Príspevky na: OÚ Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, oupohorela.jpompura@mail.t-com.sk